

UZASADNIENIE do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia
w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000
Kumów Majoracki PLH060072

Zgodnie z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 1478, ze zm.) sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 sporządza plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000. Plan zadań ochronnych jest dokumentem bezterminowym.

Zgodnie z art. 28 ust. 5 Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego, w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których wyznaczono obszar Natura 2000. Pierwszy projekt sporządza się w terminie 6 lat od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską jako obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty.

Zgodnie z art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 zawiera:

- 1) opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000;
- 2) identyfikacje istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt i roślin i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony;
- 3) cele działań ochronnych;
- 4) określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących:
 - a. ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk,
 - b. monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów, o których mowa w pkt 3,
 - c. uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowania ich ochrony;
- 5) wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania przestrzennego województw oraz planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000;
- 6) wskazanie terminu sporządzenia, w razie potrzeby, planu ochrony dla części lub całości obszaru (art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody).

Tryb sporządzania projektu planu i zakres prac na potrzeby sporządzania projektu planu zadań ochronnych określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 99).

Sporządzający projekt planu zadań ochronnych umożliwia zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzeniem tego projektu oraz zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,

w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu (art. 28 ust. 3 i ust. 4 ustawy o ochronie przyrody).

Obszar Natura 2000 został wyznaczony w związku z wypełnianiem zobowiązań Polski wynikających z Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. U. UE. L. 206/7 z dnia 22 lipca 1992 r.) i zatwierdzony jako obszar o znaczeniu dla Wspólnoty (OZW) decyzją Komisji Europejskiej z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy Dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C (2010) 9669)(2011/64/UE) (Dz. U. UE. L. 2011.33.146 z dnia 8 lutego 2011 r.). Aktualny status obszaru określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 20 września 2019 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Kumów Majoracki (PLH060072) (Dz. U. z 2019 r. poz. 2009).

Projekt planu zadań ochronnych dla obszaru Kumów Majoracki PLH060072 (zwanego dalej Obszarem) został sporządzony z uwzględnieniem wymagań określonych w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody oraz zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000.

Specjalny obszar schrony siedlisk Kumów Majoracki PLH060072 położony jest w województwie lubelskim, w powiecie chełmskim, na terenie gminy Leśniowice. Obszar ma powierzchnię 137,19 ha i położony jest w mezoregionie Działy Grabowieckie. Swoim zasięgiem obejmuje fragment kompleksu leśnego oraz płaty zarośli kserotermicznych i pola uprawne. Rozległy płat łąki subkontynentalnego stanowi istotną część obszaru. W obszarze rośnie jedna z liczniejszych w Polsce populacji obuwika pospolitego *Cypripedium calceolus*.

Obszar w całości jest częścią korytarza ekologicznego KW-IB Działy Grabowieckie, który odgrywa ważną rolę w migracji zwierząt.

Część obszaru pokrytego przez las (pow. 78,87 ha) należy do Skarbu Państwa i jest zarządzana przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe – Nadleśnictwo Chełm. Pozostała część lasów należy do osób prywatnych (pow. 41,73 ha). Na terenach zarządzanych przez PGL Lasy Państwowe obowiązuje Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Chełm na lata 2018-2027.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 20 września 2019 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Kumów Majoracki (PLH060072), obszar Natura 2000 Kumów Majoracki PLH060072 został wyznaczony dla ochrony siedlisk przyrodniczych:

- 5130 Zarośla jałowca pospolitego w murawach nawapiennych lub na wrzosowiskach;
- 9170 Łąka środkowoeuropejska i subkontynentalna (*Tilio- Carpinetum*, *Galio-Carpinetum*), oraz jednego gatunku rośliny;
- 1902 obuwik pospolity (*Cypripedium calceolus*).

Założeniem do opracowania planu zadań ochronnych dla Obszaru jest utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu przedmiotów ochrony, który obowiązek wynika z art. 6 (1) Dyrektywy Siedliskowej (Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory).

Plan zadań ochronnych został opracowany w ramach projektu „Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000” POIS.02.04.00-00-0193/16, współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020.

W ramach prac nad projektem planu została sporządzona dokumentacja planu zadań ochronnych, której wykonawcą była firma Tropem Natury Anna Chwiesewicz. Wyniki prac eksperckich posłużyły do przygotowania niniejszego zarządzenia.

Przedmiotowy plan zadań ochronnych zawiera wszystkie niezbędne elementy wynikające z zapisów ww. ustawy o ochronie przyrody i ww. rozporządzenia w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000.

Plan zadań ochronnych został sporządzony dla całego obszaru Natura 2000 Kumów Majoracki PLH060072, gdyż nie stwierdzono okoliczności, o których mowa w art. 28 ust. 11 ustawy o ochronie przyrody:

- 1) dla obszaru, ani jego części nie ustanowiono planu ochrony,
- 2) na terenie obszaru nie znajduje się park narodowy, rezerwat przyrody lub park krajobrazowy, dla których ustanowiono plan ochrony uwzględniający zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody,
- 3) obszar nie pokrywa się w całości lub w części z obszarem nadleśnictwa, dla którego ustanowiono plan urządzenia lasu uwzględniający zakres, o którym mowa w ust. 10,
- 4) obszar nie znajduje się na obszarach morskich.

Przebieg granic obszaru w postaci mapy przedstawiono w załączniku nr 2 oraz opisano w załączniku nr 1 w oparciu o punkty węzłowe, dla których podano współrzędne w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992, tj. układzie współrzędnych, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 października 2012 r. w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 342, ze zm.).

Jednym z elementów prac związanych z opracowaniem planu zadań ochronnych było zidentyfikowanie zagrożeń istniejących i potencjalnych (załącznik nr 3) mogących oddziaływać negatywnie na stan zachowania przedmiotów ochrony obszaru:

Analizując występujące w obszarze zagrożenia oraz ich charakter ustalono szczegółowe cele działań ochronnych (załącznik nr 4), w oparciu o wskaźniki oceniane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska prowadzonego przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

Działania ochronne oraz zakres monitoringu został określony w załączniku nr 5. Działania ochronne zostały przedstawione również na mapie (załącznik nr 6) oraz opisane współrzędnymi (załącznik nr 7).

W przedstawionej przez autorów dokumentacji PZO brak jest wskazań do zmian zapisów w dokumentach planistycznych. Aktualne zapisy zdają się być wystarczające do zachowania ogólnego charakteru obszaru. Sporządzenie planu ochrony dla obszaru nie jest konieczne ponieważ ustanowiony plan zadań ochronnych jest wystarczającym narzędziem do zapewnienia ochrony przedmiotom ochrony w obszarze.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie obwieszczeniem znak WPN.6320.32.2019.EM z dnia 15 marca 2019 r., zawiadomił o przystąpieniu do opracowywania projektu planu zadań ochronnych dla ww. obszaru Natura 2000 oraz możliwości złożenia uwag i wniosków do założeń przedmiotowego dokumentu.

Do prac nad określeniem działań ochronnych (w zespole roboczym, zwanym Zespołem Lokalnej Współpracy) zostali zaproszeni przedstawiciele podmiotów reprezentujących kluczowe grupy interesu, czyli: administracji publicznej, placówek naukowych, organizacji pozarządowych oraz osób prywatnych, których działalność może być w jakikolwiek sposób powiązana z Obszarem, tj.: Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Lubelski Urząd Wojewódzki, Urząd Gminy Leśniowice, Liga Ochrony Przyrody Zarząd Okręgu w Chełmie, Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego Filia w Chełmie, Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Lublinie, Nadleśnictwo Chełm, Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajobrazowe Oddział Wojskowy w Chełmie, Starostwo Powiatowe w Chełmie, Lubelski Urząd Wojewódzki Delegatura w Chełmie, Polski Związek Łowiecki Zarząd Okręgowy w Chełmie, Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Leśniowskiej i okolic.

W trakcie procesu planistycznego przeprowadzono dwa spotkania dyskusyjne. Spotkanie pierwsze wstępne miało miejsce 23 maja 2019 r. w Gospodarstwie Gościńnym, w miejscowości Stary

Majdan, podczas którego przedstawiono główne założenia opracowania PZO dla obszaru Kumów Majoracki. Drugie spotkanie odbyło się 7 lipca 2020 r., podczas którego sesja terenowa połączona była z panelem dyskusyjnym w obrębie Natura 2000 Kumów Majoracki. Przedstawiono wyniki przeprowadzonych badań terenowych w obszarze, scharakteryzowano zagrożenia, sformułowano cele i zadania ochronne. Ostatnie spotkanie miało miejsce 23 września 2022 r. w siedzibie Starostwa Powiatowego w Chełmie. Przedstawiono na nim aktualny projekt zarządzenia PZO dla tego obszaru oraz omówiono kolejne etapy prac nad planem. Spotkania odbyły się z udziałem Zespołu Lokalnej Współpracy, biorącego udział w tworzeniu dokumentacji do planu zadań ochronnych.

Obwieszczeniem z dnia 22 listopada 2022 roku, znak: WPN.6320.30.7.2022.MOK Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie zawiadomił o możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu, poprzez zapoznanie się z projektem planu zadań ochronnych i możliwości składania uwag i wniosków. Informacja została podana do publicznej wiadomości zgodnie z art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Obwieszczenie zostało zamieszczone na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie, a także ukazało się drukiem w prasie lokalnej. Ponadto obwieszczenie zostało wywieszone na tablicach ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie oraz Urzędu Gminy Leśniowice. Podmioty zainteresowane projektem miały 21 dni na składanie uwag i wniosków poczynawszy od dnia upublicznienia. W wyznaczonym terminie nie wpłynęły żadne uwagi.

Ze względu na wprowadzenie dodatkowych kodów zagrożeń opartych na pliku Crosswalk pressure list 2019-2024 and past reporting cycles, udostępnionym w dniu 28 sierpnia 2025 r. przez Europejską Agencję Środowiska na portalu referencyjnym (<https://cdr.eionet.europa.eu/help/natura2000>) oraz wprowadzenie niewielkich korekt w zakresie monitoringu, ponowiono konsultacje społeczne. Obwieszczeniem z dnia 2025 roku, znak: WPN.6320.....2025.KWAW Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie zawiadomił o możliwości zapoznania się z projektem planu zadań ochronnych oraz możliwości składania uwag i wniosków. Informacja została podana do publicznej wiadomości poprzez informację w prasie lokalnej. Obwieszczenie zostało zamieszczone także na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie, a także zostało wywieszone na tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie oraz w Urzędzie Gminy Leśniowice. Podmioty i osoby zainteresowane projektem miały 21 dni na składanie uwag i wniosków poczynawszy od dnia 2025 roku.

Wpłynęły następujące uwagi i wnioski:

Instytucja/osoba zgłaszająca uwagę	treść uwagi	Sposób rozpatrzenia

Projekt zarządzenia został uzgodniony na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (tekst jedn. Dz. U. z 2025 r. poz. 428) przez Wojewodę Lubelskiego pismem z dnia, znak:

Realizacja działań ochronnych zawartych w niniejszym akcie prawnym będzie finansowana, m.in. ze środków budżetu państwa w tym w części, której dysponentem jest sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000. Nie wyklucza się możliwości wykorzystania innych źródeł finansowania. Szacuje się, że koszt realizacji działań ochronnych zawartych w niniejszym planie w okresie 10 lat wyniesie ok. 65 tys. zł. Koszt działań z zakresu monitoringu stanu ochrony siedlisk szacunkowo

wyniesie około 3,5 tys. zł. Koszty realizacji działań przewidzianych w planie będą pokrywane z funduszy celowych pozyskanych przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Lublinie.

Niniejszy akt normatywny nie zawiera zapisów mogących skutkować wpływem na rynek pracy, nie wpływa na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw, nie wpływa także na sytuację i rozwój regionalny.